

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Dagtilbud Nordøst

2021

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Som led i implementeringen af de styrkede pædagogiske læreplaner (2018) har vi i dagtilbud nordøst arbejdet fokuseret med, hvordan vi som dagtilbud kan arbejde med centrale begreber som pædagogisk læringsmiljø, børn i udsatte positioner, børneperspektiv vs. barnets perspektiv, sammenhæng, leg og børnefællesskaber. Alle pædagogiske medarbejdere har i forbindelse med en pædagogisk faglige dage arbejdet med læreplansblomstens principper leg, læring, dannelse og barnets perspektiv. Her blev der reflekteret over hvordan vi som voksne spiller en betydelig rolle for barnets udvikling, med vores blotte deltagelse og nysgerrige tilgang. Vi har stillet os spørgsmålet, hvordan er det at være barn i de givne sammenhænge og betragtet og evalueret på børnemiljøet i børnehøjde. Et udtryk som, at være tilkoblings lækker og rydde lækkert op er blevet daglig tale. Helt konkret har vi de sidste 2 år arbejdet med overskriften "alle børn har rettigheder" og hvordan vi til stadighed får skabt gode rammer for Leg og læring over hele dagen, fra barnet møder til de går hjem. Vi har fået sat en god børnedag, en børnedag som er meningssskabende med høj kvalitet på dagsordenen, og skabt flow for børnene i vore fleksible lege og læringsmiljøer og set på de muligheder de fysiske rammer giver. De pædagogiske medarbejdere reflekterer på stuemøder, personalemøder og sparringsmøder over det aktuelle miljø, hvad ved vi virker og hvor kan vi udvikle nye tiltag – med udgangspunkt i de aktuelle børnegrupper og den viden børnene allerede har.

Vi har evalueret på initiativet omkring de faglige fyrtårne og de erfaringer vi gjorde os i forbindelse med første forløb der tog udgangspunkt i natur, udeliv og science. Forskningen fortæller os, at naturen har en gavnlig indflydelse på udviklingen og derfor har vi prioriteret udelivet højt og arbejdet med natur og udeliv tager altid sit udgangspunkt i den tidlige og inkluderende indsats. Uderummet er blevet en betydningsfuld del af vore lege og læringsmiljøer. Denne viden er fundamentet for, at vi har etableret og at der er sket en naturlig forankring af udegrupper i vuggestuerne i vores dagtilbud. For alle vore aktuelle børnegrupper gælder det, at vi bruger uderummet fra tidlig morgen til sen eftermiddag, på vore legepladser og på ture i nærmiljøet. Alle vore legepladser er "opgraderet", der er indkøbt ladcykler og temarygsække/ kasser der er med til at understøtte de fleksible lege og læringsmiljøer. Vi kan se en tydelig forskel i måden vi justerer rammerne meget mere effektivt med brug af uderummet - selvfølgelig kombineret med inde miljøerne. Fx

tales der ikke længere så meget om enkelte eller individ sager i det tværfaglige samarbejde - der reflekteres i gruppetænkning og i en eventuel justering af fællesskabet.

Da andet forløb med kommunikation og sprog som omdrejningspunkt tog sin begyndelse var vi blevet tildelt ti pladser på forløbet. Pladser der var fordelt ud over dagtilbuddets afdelinger. Den ene af disse pladser blev tildelt til en medarbejder der gik på tværs af afdelingerne og som fik til opgave, med udgangspunkt i den læring og viden der blev formidlet på forløbet, at observerer praksis, kvalificerer oplæg og dialog på tværgående faglige teammøder samt at forfatte en baseline. Denne baseline blev udarbejdet som et skriv der samlede konkrete observationer fra praksis i dagtilbuddets afdelinger samt nyeste viden og forskning på området med udgangspunkt i kommunikation og sprog, såvel som de samlede pædagogiske læreplaner. Konklusionen på baseline blev at vi i dagtilbuddet fremadrettet skulle arbejde målrette med tre fokuspunkter.

- 1)   Organisering – den reflektive praktiker
- 2)   Samspilletets kvalitet
- 3)   Vores rolle i børns egen leg

Det var disse tre fokuspunkter der udgjorde summen af en fremadrettet udviklingsproces for den gode børnedag i dagtilbud nordøst. Fokuspunkter der blev til med udgangspunkt i observationsforløbet på tværs af dagtilbuddets afdelinger, samt den relevante og aktuelle viden der blev formidlet i forbindelse med det faglige fyrtårns forløb kommunikation og sprog og de faglige møders dialog og evaluering.

Konklusionen og summen af disse tre pointer blev at vi i dagtilbud nordøst skulle se nærmere på vores egen rolle som pædagogiske medarbejdere i kvalificeringen af det pædagogiske læringsmiljø hele dagen.

Hvilken rolle spiller vores organisering af den samlede hverdag for eksempel? Hvordan kan vi gentænke praksis? Udsagn i en tidlig evaluering i processen bl.a. dagtilbuddets medarbejdere, der tog udgangspunkt i EVAs materiale redskab til selvevaluering lød bl.a. *"formiddagen er præget af voksenaktiviteter, hvor eftermiddagen er mere fri leg", "vi prioriterer læringsprocesserne højest om formiddagen" og "vi skaber gode læringsmiljøer omkring aktiviteter" "alle de ting vi laver hver dag, rullebord, garderobe og den slags, for mig er det altså lavpædagogik"*. Udsagn som disse fortalte os i evalueringsprocessen noget om vores organiseringsprioriteter, synet på læring i en pædagogisk kulturel kontekst, og aktuelle indsatsområder i forbindelse med udgivelsen af de styrkede læreplaner. Samtidig var et af de udsagn fra en aktuell forskningsopsamling der blev præsenteret på forløbet for de faglige fyrtårne og som vi tog stor notits at *"Der er udbredt enighed i de inkluderede studier om, at kvaliteten af relationer og interaktioner mellem børn og voksne er den mest betydningsfulde faktor i dagtilbud."*

Det stod derfor klart for os at vi må se på vores organisering, ikke kun i forbindelse med det vi i klassisk forstand kender som voksenorganiserede læringsaktiviteter, men over hele dagen, hvilket også vil sige at vi i højere grad må sidestille førnævnte læringsaktivitet og betydningen af denne med bl.a. dagligdagsaktiviteter som rullebord, puslebord, garderobe og lignende, men også værdien af vores aktive rolle og den faglige refleksion over denne i forbindelse med børnenes egen organiserede leg.

Disse konklusioner udmøntede sig i forbindelse med fyrtårnsforløbet med en række aktionslæringsforløb. Men for at skabe en varig ændring og udvikling af praksis og tilgangen til denne har vi som dagtilbud også valgt at se nærmere på vores didaktiske arbejdsredskaber, da de tidligere har værdisat voksenplanlagte aktiviteter højere end eksempelvis rutineprægede aktiviteter og børnenes egen leg, i et læringsperspektiv.

Det er blevet til, at vi har kasseret SMITTE modellen, som tidligere har været vores foretrukne didaktiske arbejdsredskab, og i stedet, med udgangspunkt i de faglige fyrtårns forløb, evaluering, refleksion og dialog på faglige møder samt observation af praksis og baseline udarbejdet vores eget didaktiske materiale. Læreplans mindmappet og analysemodellen.

Mindmappet er som udgangspunkt relativt simpelt og let tilgængelig, hvilket også er tanken. Den skaber et overblik over de seks læreplanstemaer samt de ni fællespædagogiske grundlæggende elementer. I hver boks er det muligt fx på et fagligt møde at plotte de indledende tanker ind i forhold til det pædagogiske arbejde med læreplanerne, altid med udgangspunkt i den aktuelle børnegruppe.

Analysemodellen er et mere komplekst og dynamisk redskab der kan bruges som et dagligt redskab såvel som i forbindelse med den overordnede evaluering og udvikling af praksis, det pædagogiske læringsmiljø og stillingtagen til den aktuelle børnegruppe og det enkelte barn.

Modellen er inddelt i 12 mikrokontekster, fx samling, garderobe, frokost og middagsstunden. Tanken er at der løbende arbejdes fordybet med udvalgte mikrokontekster på de enkelte stuer og i de enkelte afdelinger. Det kunne fx være at de pædagogiske medarbejdere på blå stue på et fagligt møde fordybede sig i mikrokonteksten frokost. Her skal de under punktet praksisfortælling før beskrive det pædagogiske læringsmiljø som det ser ud lige nu i denne mikrokontekst. Dernæst tager de stilling til de elementer der skal undersøges og sættes fokus på i det pædagogiske læringsmiljø samt hvordan dette skal dokumenteres og hvornår der evalueres på dette.

Evalueringen foregår under punktet praksisfortælling efter. Her fordyber de pædagogiske medarbejdere sig igen i førnævnte mikrokontekst og evaluerer på forløbet siden sidst. Tanken er at modellen på den måde bliver dynamisk da praksis fortælling efter når de pædagogiske medarbejdere igen skal fordybe sig i denne mikrokontekst, bliver til praksisfortælling før.

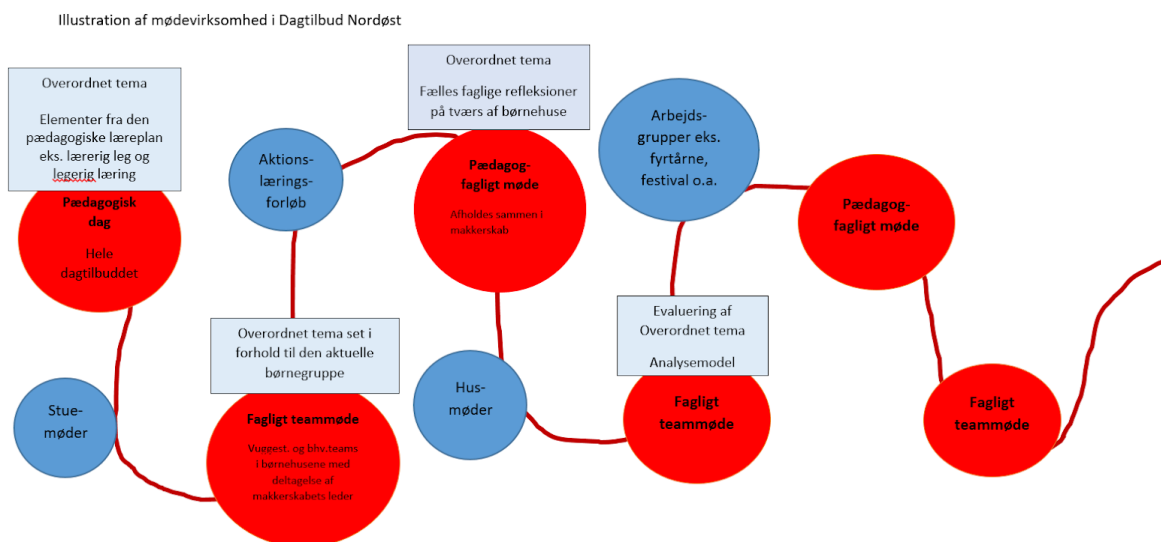
Da det som vi ovenfor beskriver som det pædagogiske læringsmiljø, som udgangspunkt kan være en kompleks og til tider abstrakt ting har vi i analysemodellens mikrokontekster med udgangspunkt i Mortensen & Næsby, Den styrkede pædagogiske læreplan – en grundbog til dagtilbudspædagogik valgt at inddele læringsmiljøet i fire punkter

- 1) **Struktur:** "rammerne om det der sker
- 2) **Proces:** "det der sker" i læringsmiljøet, primært i form af interaktioner og samspil børnene imellem og mellem voksne og børn.
- 3) **Læreplan:** "intentionerne med det, der sker", og handler om sammenhængen mellem de pædagogiske intentioner og den faktiske pædagogiske praksis.
- 4) **Børneperspektiv:** Læringsmiljøet skal undersøges med blik for, hvordan børns egne artikulerede ønsker, holdninger og oplevelser kommer til udtryk. I forlængelse heraf også, hvordan – og i hvilket omfang – det pædagogiske personale medtænker den aktuelle børnegrupperes behov, ideer og perspektiver i organiseringen af læringsmiljøet.

Ved på denne måde at analysere det pædagogiske læringsmiljø inddelt i mikrokontekster over hele dagen og med udgangspunkt i en 4-delning af læringsmiljøet, forsøger vi aktivt at forholde os til og arbejde med den viden vi har fået i vore konstante evaluering på faglige møder samt gennem de faglige fyrtårnsforløb og baseline for nordøst.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Systematikken og organiseringen omkring vores evalueringskultur ses i denne model:

Den røde tråd løber igennem forskellige typer af refleksive rum og imellem de rum sker aktionerne, her bevæger vi os fra refleksion til handling.

Den overordnede læreplan er gældende for hele dagtilbuddet og den bearbejdes lokalt i analysemodellerne i børnehuse på den enkelte stuer for i enkelte mikrokontekster for de aktuelle børnegrupper.

Dagsordenen og de overordnede temaer i de refleksive rum er den samme i hele dagtilbuddet og opgaven er hele tiden at holde den samlede organisation på sporet af sammenhængen mellem pædagogisk læringsmiljø og børns læring, trivsel, udvikling og dannelse.

Vi anvender en bred vifte af redskaber og metoder til evaluering af læringsmiljøer og praksis

- Mindmap og analysemodel
- Screening af de fysiske rum set fra barnets perspektiv - hvordan er det at være barn i de givne miljøer, hvilken stemning ønsker vi
- Forskellige redskaber til at facilitere de refleksive rum - mødet i midten, cocktailparty, fishbowl, high/low dream mm

Evaluering finder ikke kun sted på planlagte møder men i lige så høj grad sammen med børnene i den daglige praksis.

- Vi iagttager,
- Er aktivt lyttende,

- Spørger,
- Filmer og fotograferer,
- Tegner,
- Dokumenterer og giver dokumentationen tilbage til børnene

De data evalueringen præsenterer omsættes til løbende justeringer af læringsmiljøerne for den aktuelle børnegruppe

med barnets stemme i fokus
 - en god børnehavedag ....

BØRNENES BRAINSTORM

Opstart. Vi voksne hjælper børnene på vej → inspiration →
 motivation → leder dem på spor → åbne spørgsmål → tid
 → fordybelse → plads → fange børnesperspektiv ....

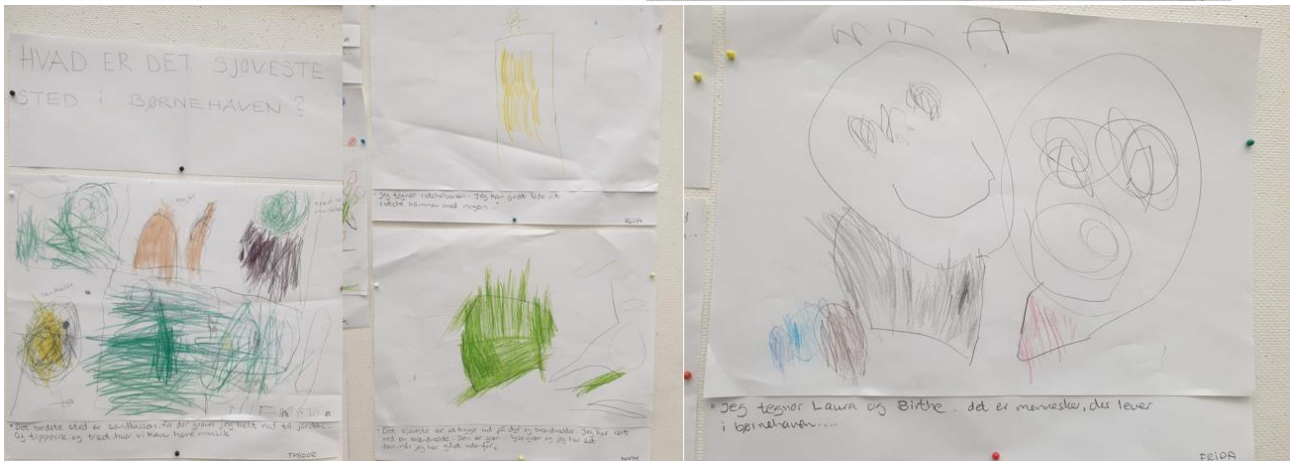
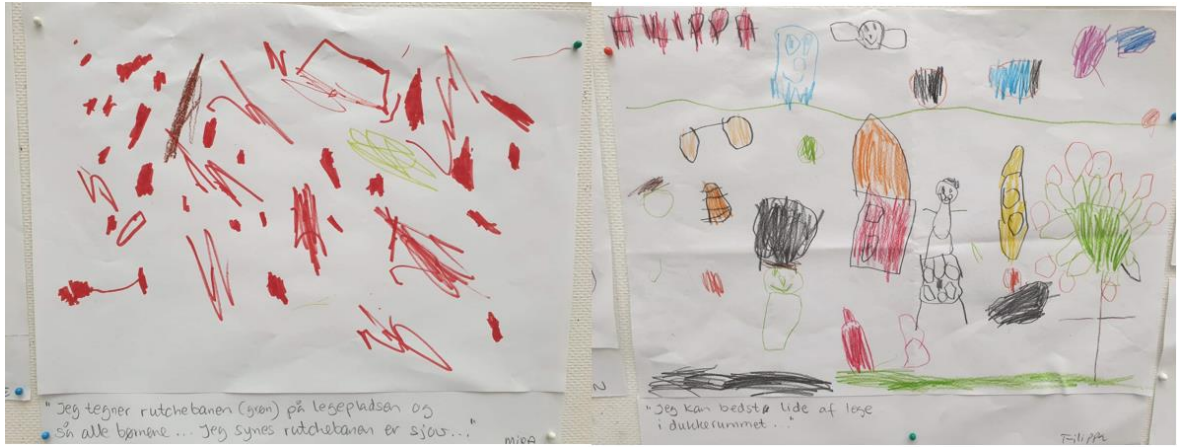
"Det er når jeg opdager dråber på trappestegen"
 "Jeg begynder en gå op trappestegen og noget til at holde fast i"

INGE

"Det sjoveste er at lege og at sidde i sofaen og lese bog
 og at lege i dukkerummet med babyer..."

BASTIAN

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Dagtilbud Nordøsts pædagogiske læreplan afspejler systematisk arbejde og et snit over de seneste 2 års faglige ståsted, viden om god kvalitet og de udviklingsmuligheder og pejlemærker der dels er sat af dagtilbudsloven og politiske visioner. De seneste 2 års fokus står på skuldrene af tidligere års faglige grundlag for børns trivsel, læring, dannelse og udvikling. Den styrkede læreplan og elementerne i læreplansblomsten er gennemarbejdet systematisk i en kontinuerlig proces på pædagogisk faglige møder, teammøder og pædagogiske dage over 2 år. Det er en dynamisk proces og publiceringen af læreplanen markerer blot et nuværende fagligt ståsted som bringes tilbage til medarbejdergruppen og er afsættet for det videre arbejde med at udvikle kvaliteten i de lege- og læringsmiljøer børnene tilbydes hver dag i Dagtilbud Nordøst.

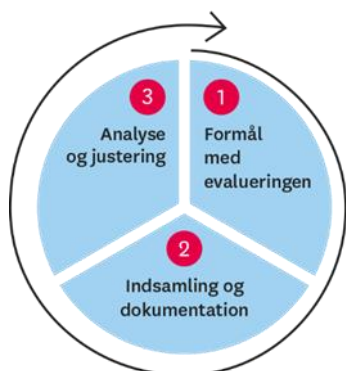
Læreplansblomsten har været nedbrudt i mindre dele, vi har over perioder fordybet os i snit ind i blomsten og arbejdet med delene på forskellig vis. På møder har vi arbejdet med forskellige dialogiske refleksive rum understøttet af forskellige dokumenterende metoder og redskaber. Vi har benyttet os af eksterne oplægsholdere og organisationens faglige fyrtårne og øvrige pædagogiske medarbejdere har været med til at facilitere en række møder

Alle pædagogiske medarbejdere har eksempelvis i forbindelse med en pædagogisk fagligdag arbejdet med læreplansblomstens principper leg, læring, dannelse og barnets perspektiv. Her blev der reflekteret over hvordan vi som voksne spiller en betydelig rolle for barnets udvikling, med vores blotte deltagelse og nysgerrige tilgang. Vi har stillet os spørgsmålet, hvordan er det at være barn i de givne sammenhænge og betragtet og evalueret på børnemiljøet i børnehøjde. Et udtryk som, at være tilkoblings lækker er blevet daglig tale.

Den skriftlige læreplan er et dynamisk og justerbart redskab der hele tiden skal spejles i den aktuelle børnegruppe. Det betyder at det faglige grundlag og den måde vi forholder os til kerneopgaven, altid skal kunne ses i konkrete handlinger. Det kræver at vi organiserer os med faglige refleksive og dialogiske rum med medarbejdergruppen, der altid øver sig i et lovgivningsmæssigt grundlag og det forskning peger på og kontinuerligt justerer praksis i forhold til den aktuelle børnegruppe og alle de kontekster børnene bevæger sig i.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Som tidligere beskrevet har vi haft fokus på at evaluere vores pædagogiske praksis og læringsmiljøer ud fra de 3 fokuspunkter: Organisering og den reflektive praktiker, samspillet kvalitet og vores rolle i børns leg.

På den måde, at vi med fælles dagsordener for hele dagtilbuddet, har haft evalueringskulturen som den røde tråd for alle medarbejdernes refleksion pædagogisk faglige møder og stuemøder.

En evalueringskultur med mindmaps og analysemodeller som redskab og bearbejdelse af mikrokontekster.

På denne måde, at komme fra ord til handling.

Eksempel på dagsordener

Pædagogfagligt møde d. 4. april 2019
I Børnehuset Midgaard kl. 16.45 – 19.45

- Fælles tjek ind – (der er ikke brug for bord og stole ☺)
- Info, gennemgang og procedure vedr. velkomst materiale til nye børn (det bliver også en øvelse på gulv)
- Relations matrix.
Hver stue udarbejder en relations matrix ud fra de aktuelle børnegrupper – vedhæftet finder i et matrix skema
I kan spise imens
- Opfølgning på den pædagogiske lørdag, læreri leg – legerig læring.
I dag har vi med udgangspunkt i "mødet på midten" og udarbejdelse af en faglig standard ytelses – fokus på Leg – læring og dannelse og især børneperspektivet.

Hvor indbydende og spændende er vores lege og læringsrum set fra et børneperspektiv, - tænk på leg og læring hele dagen?
2 og 2 (eller 3) går vi på opdagelse i egen praksis både ude og inde.
Forestil dig at du er barnet, se rummene / mulighederne fra barnets udgangspunkt (hold jer i 90 cm. - 1 meters højde ☺). Ved børnene hvad rummene kan og hvordan finder de ud af det?
Vær nysgerrig på din makkers udsagn og stil åbne spørgsmål.
Reflekter over sammenhængen mellem læringsmiljøerne og børns Leg – læring og dannelse.
Hvilken betydning har rummet / rammerne, det at "rydde lækkert op" for tilgangen til legens og lærings tilblivelse?

Efter opdagelsesrejsen samles vi i Vug og Bhv. teams og drøfter / præsenterer:
Hvilke rum i vores virkelighed er gode lege- og læringsrum og hvad gør dem gode?
På hvilken måde deltager du selv og dit team i rummene?
Hvor ser i nødvendige udviklingspotentiale?

*Forberedelse inden mødet i dag;
Hvordan kan Karens slides / oplæg fra p. lørdagen tænkes ind i dagens dagsorden.
Hvad blev du optaget på p. lørdagen, hvad tog du med dig i din logbog?
Husk at medbringe din logbog.*
- Fælles afrunding og tjek ud, hvad går vi herfra med – der er ikke brug for borde og stole

FTmøde

18. februar 2020 / KL. 17.00 - 19.15 / I Børnehuset Bækkestien, Dronningborg Boulevard 40.

Deltagere

Pædagogiske medarbejdere fra Bækkestien og Rismøllen.

Pædagogiske ledere Marianne og Mette. Opgagelsesrejsende Ronni.

Dagsorden

• Rammesætning og tjek ind: (15 min til PL)

Genbesøg det sidste PF møde i Januar 2020, hvor der blev arbejdet Mindmaps. Hvad gik du / vi hjem og gjorde - hvilke refleksioner er opstået - hvor er du i processen. (dialog 2 og 2)

• Baseline v. Ronni: (15 min til PL)

Kort præsentation af baselinen og dens 3 hovedpointer, hvorfor, hvordan og hvad nu? - samt specifikke praksis eksempler.
Med denne dagsorden er medsendt baselinens "Afsluttende kommentarer og opsummering", som bør læses inden mødet.

• Præsentation og Introduktion af planlægningsmodellen / Analysemodellen, v. Ronni. (15 min til PL)

- gennemgang af micro kontekster - "leg og læring hele dagen"
- Praksisfortællingens 4 parametre
- Der zoomes ind på i specifik micro kontekst via en video

I fællesskab bliver præsentationen og faciliteringen af punktet en vekslen mellem forklaring - video - dialog og udfyldelse af analysemodel.

Vi har tidligere anvendt Smilte modellen som vores planlægning og evalueringsmodel. Denne erstattes fremadrettet af et mindmap og analysemodellen.

• Der tjekkes ud (15 min til PL)

- med forventninger og intro til den kommende P. lørdag d 7. marts 2020.

• KI 19 - 19.15 afholdes valg til MED - separat for de to huse.

Næste møder:

PF møde: d. 24 marts (Rismøllen)

Pædagogisk lørdag for hele NØ: 7. marts, afholdes lokalt i afdelingerne.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

I arbejdet med vores analysemodeller bruges en lang række forskellige metoder til pædagogisk dokumentation afhængig af konteksten, den aktuelle børnegruppe og hvad vi ønsker at undersøge og blive klogere på. I nedenstående eksempel på en igangværende analysemodel er fokus på sprog og kommunikation i mikrokonteksten "frokost" her anvendes video til analyse af det sproglige miljø i netop denne kontekst da forskning har vist at kvaliteten i det sprogstimulerende miljø i forbindelse med måltider ofte er lavere end antaget.

Frokost 10.50-11.20

PRAKSISFORTÆLLING FØR.

Overgangen til frokost starter når Timetimeren ringer. Da ved børnene at de sammen med en voksen skal påbegynde oprydningen. Den voksne hjælper med at konkretiserer opgaven ved at sige barnets navn og benævne de genstande barnet forventes at rydde op og ved behov guider ved at anviser hvor tingene skal ryddes hen og hjælper til. En voksen går i køkkenet med et eller flere børn, som dækker rullebord. Når børnene så småt har ryddet op, går de på wc, hvor der er en voksen til at hjælpe, her tisser de og vasker hænder, inden de finder deres drikkedunk. De som har været ned for at dække rullebord dækker bord sammen med en voksen. Børnene finder deres faste pladser.

Når alle sidder ned taler vi ved de tre borde om den mad vi skal spise, og med tilpasset støtte fra de voksne, får børnene, hver en portion. Når vi starter med at spise taler vi omkring bordet om det der måtte optage børnene.

Efterhånden som børnene er færdige går de fra, sætter deres service på rullebordet, går på wc og i garderoben.

PROCES.

Fokus:

Vi vil have fokus på dialogen omkring bordet og på åbne spørgsmål. Fordi vi oplever, at vi har gode snakke, men at det i mange tilfælde er de voksne som leder samtalerne. Samtidig har flere af vores børn sproglige udfordringer som vi i frokostsituationen kan støtte op om, da vi sidder med et fælles tredje. **Det er vigtigt fordi vores mål er** at bruge frokosten som en sproglig øve bane for hele dagen, hvor vi bl.a. har fokus på og øver turtagning og fællesopmærksomhed.

Undersøgelse:

Vi vil undersøge dette ved at, De tegn vi vil lede efter er med udgangspunkt i vores oplevelse, om børnene er sprogligt aktive og opmærksomme i frokostsituationen. **Vi vil dokumenterer dette ved at,** tage regelmæssige notater og anvende video

Læring og opfølgning: - gennemgang af video på stuemøde og med det afsæt vælge nye tiltag der kan understøtte vores mål. Hvad siger børnene og hvad ser vi der kan skabe yderligere motivation til fælles dialog ved måltidet

STRUKTUR.

Fokus:

Vi vil have fokus på, at bibeholde den ramme vi har nu, da denne giver os mulighed for at fokusere på processen. Samtidig vil vi stadig have fokus på billederne på væggen som en samtale 'katalysator'. Vi vil endvidere overveje karakteren af disse billeder, om vi vælger at tematisere dem, bruge dem som en forstyrrelse eller om de fx skal tage udgangspunkt i noget vi arbejder med i øjeblikket eller som optager et enkelt eller flere børn.

Fordi vi oplever at børnene finder genkendelighed i den struktur vi har nu og kan navigerer i denne. Og fordi vi ønsker at blive klogere på, hvordan vi kan gøre brug af billederne til at starte samtaler. **Det er vigtig fordi** børnene trives i denne struktur og fordi mange af børnene i vores børnegruppe er relativt nye i fællesskabet og derfor ikke umiddelbart kalder på at vi ændrer på rammen. Samtidig kan overvejede 'samtalebilleder' bruges til at få børnene i tale.

Undersøgelse:

Vi vil undersøge dette ved at, De tegn vi vil lede efter er, Vi vil dokumenterer dette ved at,

Læring og opfølgning:

LÆREPLANER.

Fokus:

Vi vil have fokus på kommunikation og sprog, børnefællesskab, alsidig personlig udvikling samt udvikling af sociale kompetencer, **Fordi vi oplever**, der er er grobund for fælles dialoger omkring bordet, men det enkelte barns sproglige forudsætninger kalder på at vi er opmærksomme på processen. Flere børn er nye og måske mere tilbageholdende, mens andre børn kan være dominerende og måske kalde på anden sproglig udvikling. **Det er vigtigt fordi** nogle børn har brug for at udvikle deres ordforråd og sproglige kendskab (formel sproglæring), mens andre har brug for at øve sig i at gøre brug af deres sprog (funktionel sproglæring). Og samlet set fordi vi ønsker at styrke børnefællesskabet ved at skabe fælles dialoger omkring frokostbordet. Og derved styrke kvaliteten af det sprogstimulerende læringsmiljø i denne kontekst hvor forskning har peget på at kvaliteten for børnene er lavere end typisk antaget

Undersøgelse:

Vi vil undersøge dette ved at, De tegn vi vil lede efter er, Vi vil dokumenterer dette ved at,

Læring og opfølgning:

BØRNEPERSPEKTIV.

Fokus:

Vi vil have fokus på At gribe det som optager børnene, og bruge det som udgangspunkt for de fælles dialoger. Samtidig har vi fokus på nu i højere grad end før, at vi ønsker at det er børnene der er dem som primært høres i samtalerne og ikke de voksne, hvilket vi bl.a. vil forsøge at gøre ved at bruge de produktive spørgsmål og vente på børnenes svar. **Fordi vi oplever** at det lige nu i højere grad er de voksne som taler og at billederne vi bl.a. taler ud fra ofte er valgt af voksne. **Det er vigtigt fordi** vi ønsker frokostkonteksten skal give mening for børnene, det skal være motiverende at indgå i dialog og byde sprogligt ind hvilket vi forventer at det gør, hvis det er det som optager dem, der danner udgangspunkt for samtalerne omkring bordet.

Undersøgelse:

Vi vil undersøge dette ved at, De tegn vi vil lede efter er, Vi vil dokumenterer dette ved at,

Læring og opfølgning:

AKTIONER OG AFTALER.

- Vi vil tematisere og udvælge en lang række billeder som kan bruges dynamisk fra uge til uge eller dag til dag, afhængig af, hvad vi måtte vurdere som aktuelt. Temakategorierne kunne fx være
  - Noget som forstyrrer børnene
  - Noget som vi arbejder med lige nu
  - Formel sproglæringskategorier (fx citrusfrugter) der har fokus på ord grupper, eller andre ting som fx har fokus på forholdsord og lignende.
  - Noget som optager enkelte eller flere børn.
  - Vi starter måltidet ens ved at præsentere og tale om maden sammen og hjælpes ad med at øse op.
  - Rammen bibeholdes.
  - Jette filmer frokost en gang om ugen i ugerne 16 og 17

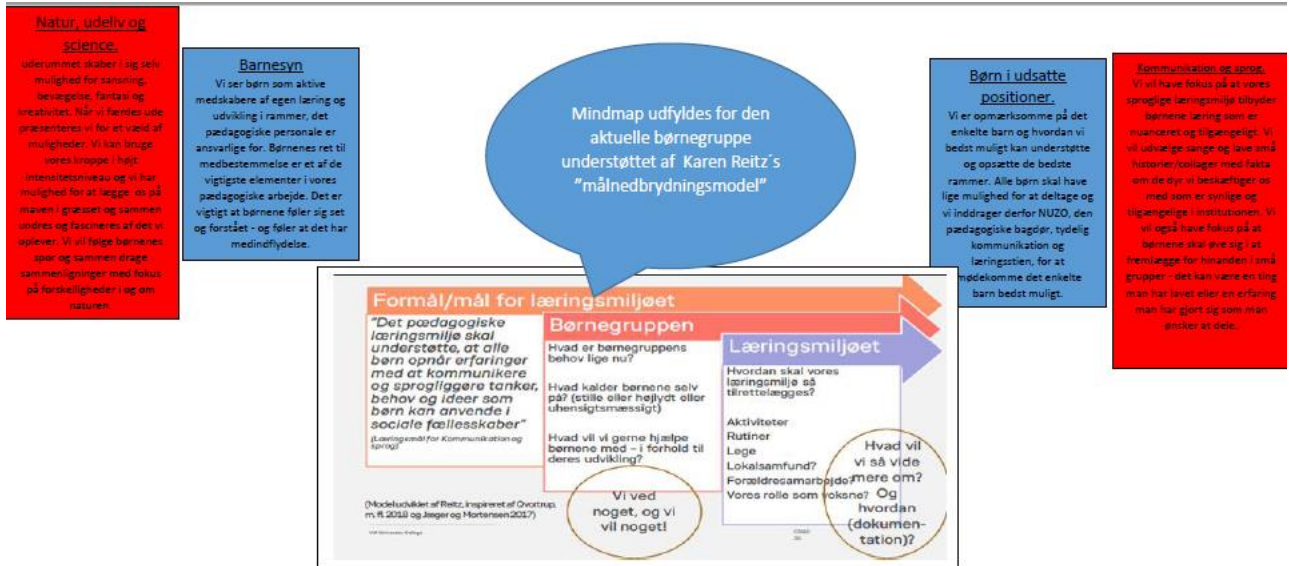
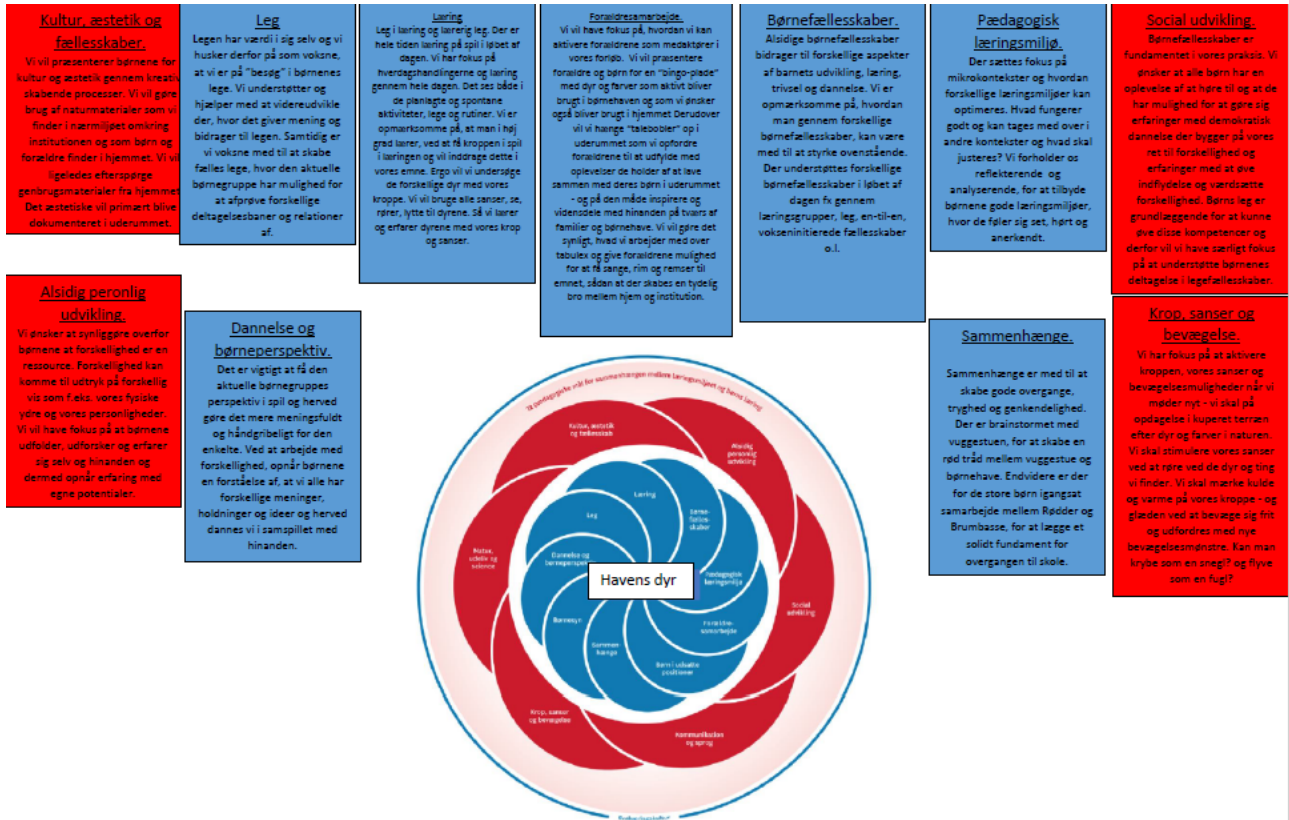
Hvordan vil vi evaluere?

Vi bruger en halv time på at del-evaluere på stuemødet d. 20/04

11/05 deltager Ronni på stuemøde til gennemgang og analyse af video.

Videoen bruges desuden til gennemgang af delementerne i analysemodellen på fagligt teammøde i hele dagtilbuddet

Eks. på mindmap

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi kan se at når vi som voksne arbejder kontinuerligt med vores organisering af læringsmiljøet over hele dagen, dvs. både voksenigangsatte aktiviteter, rutiner og børnenes egne lege, så skaber det bedre forudsætninger for oplevelse af flow og følelsen af mening hos både børn og voksne. Når vi organiserer os i mindre grupper oplever vi eksempelvis at der er mindre konflikter da vi som voksne er mere nærværende og bedre kan støtte børnene i at regulerer sig og hjælpe med at italesætte og være relationelle brobyggere.

Samtidig oplever vi at dette nærvær giver flere og længere samtaler med børnene, i rolige omgivelser. Dette ved vi fra forskning skaber gode forudsætninger sproglig udvikling.

Og netop fokus balancen mellem viden og individ er essentiel i vores tilgang til organisering af læringsmiljøer, altså balancen mellem barneperspektivet og barnets perspektiv. Altid i sammenhæng med evaluering, altså det vi kan se virker, og det som børnene fortæller os virker.

Dette kunne fx være ved at højne fokus på læringsmiljøet "børns egen leg", som vi i arbejdet med baseline har opdaget at vi bør se nærmere på i vores praksis.

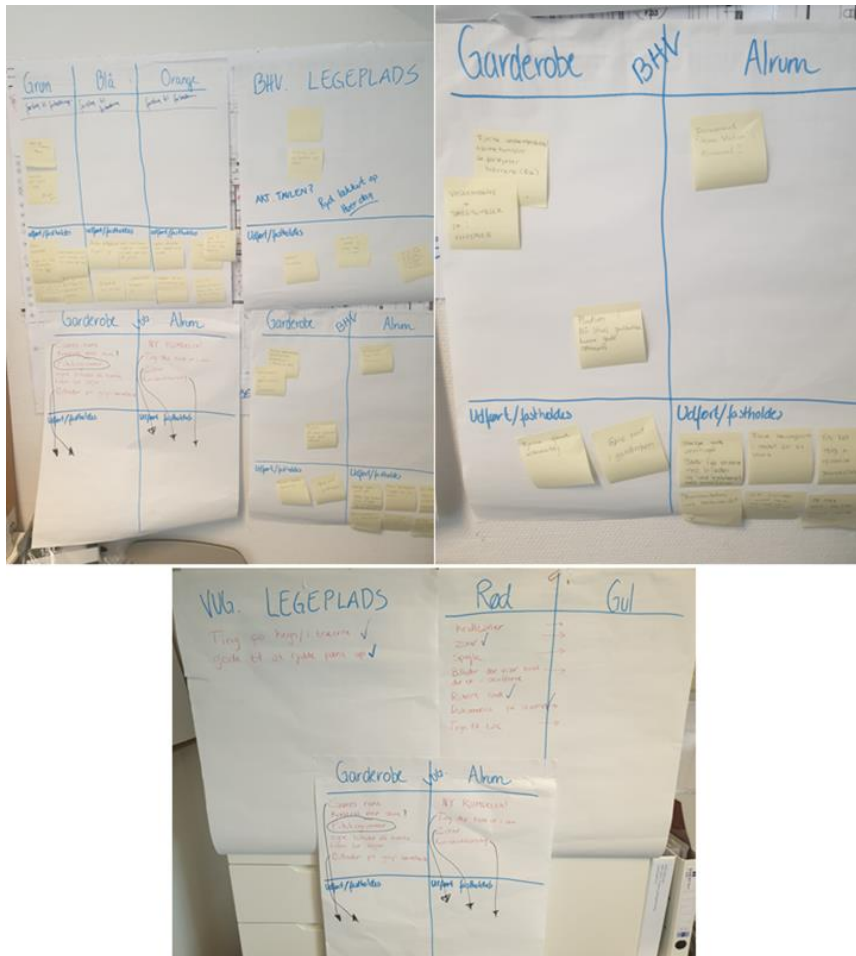
Især i middagsstunden på legepladsen er vi blevet opmærksomme at vi bør reflekterer over vores rolle som voksne i forhold til børns egen leg. Hvor vi før har set på børns leg som fri er vi nu blevet opmærksomme på at legen ikke er fri i den forstand at den er tilgængelig for alle, derfor arbejder vi med forskellige tiltag, hvor vi som voksne er medlegere og deltager mere aktivt end det tidligere har været tilfældet.

Et af disse tiltag er fx legemanuskripter, hvor vi som voksne ser nærmere på børnenes lege og nedskriver handling, roller, udsagn og lignende, fra vores observationer. Ved at benytte os af legemanuskripter kan vi på denne måde støtte børnene i deres egne lege. Det ser vi skaber længere lege, hvor flere deltager, og forhandling foregår mere hensigtsmæssigt.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Eksempel på resultat af en opdagelsesrejse i børnenes læringsmiljø – her er fokus de fysiske rammer

Hvad fik vi øje på? Hvad mangler vi? Hvad har vi for meget af? Hvad fungerer i forhold til den aktuelle børnegruppe og de pædagogiske læringsmål? Hvilke justeringer/tiltag er der behov for?

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Forældrebestyrelsen er deltagende gennem de årlige bestyrelsesmøder, særligt bestyrelsesmødet der i årshjulet har et specifikt punkt om 'den styrkede læreplan'. Med deltagelse af to af dagtilbuddets pædagogiske ledere er der lavet oplæg af et snit i arbejdet med læreplanen, med efterfølgende dialog og perspektiver fra forældrene, deres kvalificeringer og bud på eventuelle justerede tiltag.

Det fremadrettede arbejde

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

- Fortsat udvikling af lege- og læringsmiljøer i uderummet. Hvordan udelivet udvikles både på børnehusenes legepladser og i nærmiljøet
- Ecers/Iters – handleplaner både afdelingsvis og med tematikker fælles for dagtilbuddet. Arbejde i medarbejdergruppen og forældredeltagelse med afsæt i elementer og skalaer i Ecers/Iters
- Spørg børnene
- Kvalitetsparametrene; struktur, proces, didaktik og resultat
- Voksnes deltagelse i børns egen leg

Oplæg til refleksion kan eksempelvis se sådan ud:

"Børn har brug for, at der er voksne legedeltagere, som kan støtte dem i legens udvikling. Især børn under seks år har brug for en nærværende voksen, der kan indtræde i legen og hjælpe med at regulere de følelser, der opstår undervejs. I vuggestuen stopper legen simpelthen, hvis den voksne ikke er involveret. Vuggestuebørn er ikke så optaget af, hvad de leger med, men i højere grad af, at der er nogen at lege med og gerne nogle, der leger bedre end dem selv."

:Susan Hart

Anerkender vi børns leg? Altså den børnene selv skaber med deres venner, den leg og de venner, som er det vigtigste overhovedet for ethvert barn! Men ikke nødvendigvis det nemmeste. Som beskrevet i citatet ovenfor har børn brug for nogen der er bedre end dem selv til at lege. De har brug for os voksne. Hvis vi oplever at børn løber ind, sidder for sig selv, er passive eller lignende og vores løsning er at gå med dem i hånden eller sidde med dem på kanten af sandkassen eller på bænken, så anerkender vi ikke deres behov for og lyst til leg. Hvis vi som voksne står og taler sammen om noget vi anser for værende vigtigt, så anerkender vi ikke det børnene anser for det vigtigste, leg. Og det er børnene vi er her for.

Hvis "vi lukker børnene ud" på legepladsen og uanset alder forventer at de selv går i gang med at lege, overlader vi et stort ansvar til dem. Hvordan tager i som pædagogiske medarbejdere ansvar for lege- og læringsmiljøet i mikro-konteksten?

1. Beskriv mikro-kontekstens strukturelle kvalitet.
  - Hvad forstår i ved begrebet tilkoblingslækker?
  - Hvordan tilrettelægger vi vores læringsmiljøer – Hvad er det som kan friste børnene – understøtte børns nysgerrighed?
2. Beskriv mikro-kontekstens processuelle kvalitet.
  - Hvordan understøtter i at alle børn har mulighed for at deltage i leg?
  - Hvordan deltager i selv i børnenes egen leg?
3. Beskriv mikro-konteksten i forhold til læreplanselementerne.
  - Hvad vil i gerne have at børnene får ud af mikro-konteksten?
  - Understøtter i dette i handling?
  - Hvordan
4. Beskriv mikro-konteksten med udgangspunkt i barnets perspektiv.
  - Tænk på den aktuelle børnegruppe. Er der børn der ekskluderes eller mistrives i mikro-konteksten? Hvorfor? Hvad kan i gøre som voksne for at ændre dette?

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

- Organisere stuemøder og dagsordener med tydelig emner og indsatser der sikrer en systematik af emner der er aktuelle og emner der kræver løbende justeringer og refleksion
- Brug af indførte logbøger
- Justering af møders varighed

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil arbejde med den skriftlige pædagogiske læreplan som et lag ind i det pædagogisk faglige arbejde og indtænkt i den røde tråd, mødekulturen og årshjulet i Dagtilbud Nordøst.

Dette for at sikre at arbejdet med og justeringen af læreplanen sker kontinuerligt og er et aktivt og justerbart redskab sammen med lovgivningen og de politiske visioner.